

Algemene handleiding leerkracht

Doel van het lespakket

Enzo Knol, Ilse DeLange, Michiel Huisman, Max Verstappen; dit zijn allemaal voorbeelden van Nederlandse beroemdheden die ieder door hun eigen talent bekend zijn geworden. Maar hoe word je eigenlijk beroemd? En wat komt daar allemaal bij kijken? Het lespakket 'Beroemd worden' biedt jouw klas de kans om uit te vinden hoe je beroemd wordt. Er wordt onder andere behandeld wat belangrijk is bij beroemd worden, wat de voor- en nadelen van beroemd worden zijn en hoe promotie wordt gemaakt voor beroemdheden. Leerlingen gaan ook zelf aan de slag om 'beroemd te worden'.

Iedere les in het lespakket biedt mogelijkheden om een verdieping aan te bieden met behulp van het lespakket 'Auteursrecht ontdekken', onder andere door een extra opdracht per les. Dit is optioneel. Op die manier kan je je leerlingen, terwijl ze leren over beroemd worden, de koppeling laten maken naar auteursrecht en hoe dat op hen van toepassing is als maker en consument. Door de leerlingen deze kennis mee te geven, realiseren ze zich dat het hard werken is om beroemd te worden en dat beroemd zijn niet altijd ideaal is. Ze leren dat auteursrecht hun helpt om zelf te beslissen over hun werk en hoe daarmee wordt omgegaan door anderen en in de media.

Inzetten van het lespakket

De activiteiten kunnen zowel klassikaal, in groepjes alsook individueel ingezet worden. Alle materialen worden digitaal aangeboden. Per les is een video beschikbaar die online te bekijken is. Iedere les bevat een lesbrief, waarin de verschillende activiteiten uitgebreid staan omschreven. Er worden bovendien suggesties gegeven voor het stellen van vragen en het starten van discussies. Daarnaast is er, zoals eerder vermeld, iedere les de mogelijkheid om een combinatie te maken met het lespakket 'Auteursrecht ontdekken'. In de lesbrief staat een duidelijke verwijzing naar een les, waarbij aangegeven is welke video, leestekst en opdrachten de leerlingen ter verdieping kunnen doen. Ten slotte kan ervoor gekozen worden om de lessen te eindigen met een afsluitende opdracht. Hierbij gaan de

leerlingen in groepjes zelf aan de slag om beroemd te worden, waarbij ze in de laatste les het resultaat aan elkaar kunnen presenteren. Het lespakket kan op elk moment in het jaar ingezet worden. Het past heel goed bij de Week van de Mediawijsheid, halverwege november.

Kerdoelen

Het lespakket sluit aan bij onderstaande kerndoelen. Deze kerndoelen zijn afkomstig van de leerlijn 'Nederlands', 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' en 'Kunstzinnige oriëntatie'.

- Kerndoel 01: De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven;
- Kerndoel 02: De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren;
- Kerndoel 03: De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren;
- Kerndoel 34: De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen;
- Kerndoel 37: De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen;
- Kerndoel 55: De leerlingen leren op eigen werk én dat van anderen te reflecteren;
- Kerndoel 56: De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Inhoud en opzet van het lespakket

Het lespakket bestaat uit drie lessen van gemiddeld 45 minuten. In elke les wordt een ander element van beroemd worden uitgelicht. Er wordt gestart met een les over beroemd worden als schrijver en illustrator. Vervolgens zijn er twee lessen over beroemd worden als DJ/muzikant en als actrice. Daarnaast wordt er nog een vierde (presentatie)les gegeven, waarbij de leerlingen hun creaties van de afsluitende opdracht kunnen presenteren. Elke les bevat een lesbrief. Hierin staat gestructureerd weergegeven hoe je een les kunt opbouwen met de verschillende onderdelen van het lespakket. Iedere les begint met het activeren van de voorkennis

en vertellen van de doelen van de les. Vervolgens wordt een video over vlogger Tobias bekeken en besproken. Tobias wil heel graag beroemd worden en vraagt hiervoor beroemdheden om hulp. Met de leerlingen ga je in gesprek over de gebeurtenissen in de video. Na het bekijken van de video gaan de leerlingen de stof verwerken door middel van opdrachten. De leerlingen kunnen eventueel de verdieping van het lespakket 'Auteursrecht ontdekken' maken en afsluiten met de opdracht 'Beroemd worden', waarbij ze zelf aan de slag gaan om beroemd te worden of de twee lespakketten kunnen gecombineerd worden.

Hieronder volgt een kort overzicht over de verschillende activiteiten per les.

Les 1 Beroemd worden

- Voorkennis activeren: wie wil er graag beroemd worden? Woordweb maken over wat belangrijk is bij beroemd worden.
- Categorieën beroemdheden: verzinnen van categorieën beroemdheden naast het voorbeeld 'filmsterren'.
- Vlogger Tobias: de eerste video waarin je kennismaakt met vlogger Tobias. Tobias gaat op bezoek bij schrijver Maranke Rinck en illustrator Martijn van der Linden. Na afloop van de video worden de gebeurtenissen besproken met de leerlingen. Hiervoor zijn enkele kijkvragen gegeven.
- Casussen auteursrecht: vier groepen denken na over verschillende casussen en of hier sprake is van schending van het auteursrecht of niet.
- Verwijzing werkblad Auteursrecht in geschriften of Auteursrecht van beeldend kunstenaars: bekijken en bespreken van een nieuwe video van vlogger Tobias met behulp van kijkvragen. De leestekst wordt klassikaal, in groepjes of individueel gelezen en de bijbehorende vragen worden gemaakt.
- Afsluitende opdracht 'Beroemd worden': de leerlingen gaan in groepjes een categorie beroemdheden kiezen en hiervoor een presentatie voorbereiden. Ze beginnen met het opdoen van inspiratie en het verzinnen van een aantal ideeën.

Les 2 Beroemd zijn

- Voorkennis activeren: wat weten we nog van de vorige les? Verzamelen van kennis en eventueel aanvullen.
- Vlogger Tobias: deze keer gaat Tobias langs bij DJ Armin van Buuren. Na afloop van de video worden de gebeurtenissen besproken met de leerlingen. Hiervoor zijn enkele kijkvragen gegeven.

- Vloggen met muziek: de leerlingen denken in groepjes na over een vraag die uit de video naar voren is gekomen. Vervolgens presenteert een woordvoerder van elk groepje hun antwoord.
- Verwijzing werkblad Auteursrecht bij muziek: bekijken en bespreken van een nieuwe video van vlogger Tobias met behulp van kijkvragen. De leestekst wordt klassikaal, in groepjes of individueel gelezen en de bijbehorende vragen worden gemaakt.
- Afsluitende opdracht 'Beroemd worden': de leerlingen gaan in groepjes verder met het voorbereiden van hun presentatie. Ze bedenken een taakverdeling en een tijdsplanning en vragen de manager (leerkracht) om goedkeuring. Op het werkblad is er een aparte opdracht voor de categorie sporters. Dit staat aangegeven op het werkblad.

Les 3 Beroemd blijven

- Voorkennis activeren: wat weten we nog van de vorige les? Verzamelen van kennis en eventueel aanvullen.
- Vlogger Tobias: voor deze les heeft Tobias Stephanie van Eer geïnterviewd. Na afloop van de video worden de gebeurtenissen besproken met de leerlingen. Hiervoor zijn enkele kijkvragen gegeven.
- Discussie: de leerlingen krijgen deze stelling: *ik mag een foto van mijn vrienden delen, want ik heb het auteursrecht over deze foto*. De leerlingen bedenken argumenten voor én tegen de stelling.
- Verwijzing werkblad Auteursrecht bij foto's: bekijken en bespreken van een nieuwe video van vlogger Tobias met behulp van kijkvragen. De leestekst wordt klassikaal, in groepjes of individueel gelezen en de bijbehorende vragen worden gemaakt.
- Afsluitende opdracht 'Beroemd worden': de leerlingen gaan in groepjes verder met het voorbereiden van hun presentatie. Ze bedenken hoe ze promotie voor zichzelf zouden kunnen maken en plannen een fotomoment in voor hun eigen groepje.

Les 4 Presentatieles

- Presenteren: ieder groepje presenteert het resultaat van hun opdracht. Voor of na de presentatie toont het groepje de foto die ze voor het maken van promotie hebben genomen.
- Tops en tips: na iedere presentatie vraagt de leerkracht de leerlingen om tops en tips voor het groepje.

Informatiebrief voor de ouders

Bij het lespakket hoort ook een informatiebrief voor ouders. Deze brief kun je downloaden, printen en kopiëren. De brief heeft als doel de ouders te informeren over het lespakket: wat wordt er in de les behandeld en wat zullen de leerlingen leren?

Achtergrondinformatie auteursrecht

In het lespakket 'Auteursrecht ontdekken' vind je handige achtergrondinformatie over auteursrecht, die je ook voor je uitleg kan gebruiken bij het lespakket 'Beroemd worden'. Wil je meer weten, dan kun je ook terecht op de volgende websites:

Algemene informatie over auteursrecht kan worden gevonden op www.auteursrecht.nl, waar de belangrijkste kwesties rondom auteursrecht voor algemeen publiek worden uitgelegd. Een snelle ingang naar de meest gestelde vragen is gemaakt op de pagina. <http://www.auteursrecht.nl/auteursrechtwijzer>, waar ook een contactformulier te vinden is voor als je er met al deze informatie nog steeds niet uitkomt, of als je niet weet bij welke organisatie je moet zijn.

Voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal in het onderwijs is er een speciale website: www.onderwijsauteursrecht.nl, waar de leerkracht snel kan vinden wat wel en niet mag, en welke regelingen er zijn getroffen voor gebruik in het onderwijs.

Voor uitgebreidere praktijkinformatie over auteursrecht, met name over de relatie tussen auteur en exploitant, wat relevant is voor leerkrachten die zelf onderwijsmateriaal ontwikkelen, is er de Auteursrechtgids voor de Nederlandse praktijk. Zie hiervoor: www.auteursrechtgids.nl.

Wijs de kinderen daarnaast op de website www.auteursrechtvoorjou.nl. Deze pagina bevat alle voor kinderen nuttige informatie over auteursrecht.